

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร. 0 2282 9160

ที่ นร 1115/0009 วันที่ ๖ มกราคม 2549

เรื่อง แนวทางดำเนินการสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา (Thailand: Partnership for Development)

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ผ่าน **จัดเข้าวาระ 10 ม.ค. 2549** **ส.ค. 2/8**
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ) **6 ม.ค. 49**
10.20 น.

ตามที่ นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สลง.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ประสานการจัดเตรียมข้อมูลและจัดประชุมเอกอัครราชทูตของประเทศที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทย เพื่อชี้แจงแนวนโยบายของรัฐบาลในการสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา (Thailand: Partnership for Development) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีความเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาลเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จึงขอเรียนเสนอแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวในระยะต่อไป เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยสรุปได้ดังนี้

1. ความเป็นมา

1.1 เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 คณะรัฐมนตรีได้มีมติปรับแนวทางการดำเนินการโครงการลงทุนขนาดใหญ่ (Mega Projects) ของส่วนราชการต่างๆ จากเดิมที่ภาครัฐจะตั้งงบประมาณมาดำเนินการตามปกติ เป็นการเปิดโอกาสให้ต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสาขาต่างๆ ที่ประเทศไทยต้องการ จัดทำข้อเสนอโครงการในการพัฒนาประเทศไทย โดยเสนอข้อมูลด้านเทคนิค แผนงาน และแผนการลงทุน เพื่อให้การพัฒนาประเทศในระยะต่อไป มีความสอดคล้องกับความจริงก้าวนำทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนานาชาติโดยประเทศ โดยกำหนดกรอบแนวคิดและมอบหมายการดำเนินการดังนี้

1.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งจากภาครัฐและเอกชนจากนานาชาติมาลงทุนดำเนินการโครงการในประเทศไทย โดยมอบหมายให้กระทรวงต่างๆ พิจารณากำหนดความ

รอง นรม. 6

5/มก./ย.ค. (11.00)

รต.นร. 16

5/มก./ย.ค. 49

ต้องการในการปรับปรุงพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัย ภายในกรอบภารกิจของกระทรวงให้ชัดเจนโดยเร็ว

1.1.2 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการขนาดใหญ่ประจำกระทรวง โดยมี ปลัดกระทรวงเป็นประธาน และมีกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และ สศช. เป็นต้น

1.1.3 ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิเชษฐ์ เครืองาม) ไปศึกษาว่าการดำเนินการเปิดประมูลนานาชาติ จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขข้อกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับการพัสดุ และการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ และดำเนินการต่อไปด้วย

1.2 ในช่วงระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2548 นายกรัฐมนตรีได้เรียกประชุมกระทรวงต่าง ๆ จำนวน 12 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศ โดยนายกรัฐมนตรีได้มอบนโยบายแก่กระทรวงต่างๆ ในการจัดทำแนวทางการพัฒนาประเทศให้ทันสมัย (Modernization) และการสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา (Thailand: Partnership for Development) เพื่อประกอบการหารือกับเอกอัครราชทูตของประเทศต่างๆ ต่อไป

2. แนวทางการสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา (Thailand: Partnership for Development)

ในการจัดประชุมเรื่อง Thailand: Partnership for Development เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 นายกรัฐมนตรีได้แถลงถึงหลักการสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนาและกรอบระยะเวลาดำเนินการเบื้องต้น สรุปได้ดังนี้

2.1 หลักการ

2.1.1 สร้างโอกาสในการเลือกแนวทางการพัฒนาและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับประเทศไทย โดยยึดประโยชน์สูงสุดของประชาชน และความคุ้มค่าในการลงทุนและความเหมาะสมกับเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างก้าวกระโดดในสาขาที่ประเทศไทยมีความต้องการ เช่น สาขาคมนาคมขนส่ง สาขาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และทรัพยากร-

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขาการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ
สาขาการศึกษา เป็นต้น

- 2.1.2 เปิดโอกาสให้ต่างประเทศนำเสนอแนวคิดการพัฒนาสาขาดังกล่าวในลักษณะบูรณาการ (Integrated Development) โดยมองภาพรวมทั้งระบบ เช่น สาขาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และสาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
- 2.1.3 กำหนดกระบวนการและหลักเกณฑ์การพิจารณาที่ยึดหลักความโปร่งใส (Transparency) และเปิดเผย (Openness) เพื่อพิจารณาข้อเสนอ โดยจะดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ ที่ทำหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของข้อเสนอ ทั้งในด้านเทคโนโลยี ราคาและเงื่อนไขทางการเงิน (Financial Terms & Condition) โดยฝ่ายไทยจะพิจารณาเลือกข้อเสนอที่ดีและเหมาะสมที่สุด

2.2 กรอบระยะเวลาเบื้องต้น

- 2.2.1 **สัปดาห์ที่ 3 ของเดือนมกราคม 2549:** จัดประชุมสัมมนา “Conference of Interested Parties” เพื่อให้ข้อมูลในรายละเอียดของข้อกำหนดการพัฒนาของสาขาต่าง ๆ (Term of Reference : TOR) โดยเน้นวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนา และลักษณะของโครงการที่ต้องการ เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอ (Proposal) ต่อไป
- 2.2.2 **ภายในเดือนเมษายน 2549 :** ผู้ที่สนใจ (Interested parties) จัดส่งข้อเสนอ (Proposal) ซึ่งจะต้องระบุสาระสำคัญ เช่น แนวคิดการพัฒนา (Development Concept) การใช้เทคโนโลยี (Technology) และเงื่อนไขด้านการเงิน (Financial Term & Condition) เป็นต้น

3. ประเด็นพิจารณา

3.1 การกำหนดกระทรวงเจ้าภาพในแต่ละสาขาการพัฒนา

เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายการสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา (Thailand: Partnership for Development) เป็นไปตามเป้าหมายและมีผู้รับผิดชอบหลักที่ชัดเจน จึงเห็นควรมอบหมายกระทรวงเจ้าภาพในแต่ละสาขาการพัฒนา ดังนี้

สาขาการพัฒนา	กระทรวงเจ้าภาพ
1. สาขา Logistics System (Mass Transit & Integrated Transport System)	■ กระทรวงคมนาคม
2. สาขาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (Integrated Water Resource Management)	■ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. สาขาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Natural Resource and Environment Management)	■ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: E-Government, E-Education, E-Health etc.)	■ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ■ กระทรวงศึกษาธิการ ■ กระทรวงสาธารณสุข
5. สาขาเกษตร (Agriculture)	■ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
6. สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (S&T)	■ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
7. สาขาสาธารณสุข (Excellent Center for Health Research & Medical Services etc.)	■ กระทรวงสาธารณสุข
8. สาขาวัฒนธรรม (Culture)	■ กระทรวงวัฒนธรรม
9. สาขาเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ (National Defence Technology)	■ กระทรวงกลาโหม
10. สาขาอุตสาหกรรม	■ กระทรวงอุตสาหกรรม
11. สาขาพาณิชย์	■ กระทรวงพาณิชย์
12. สาขาการต่างประเทศ	■ กระทรวงการต่างประเทศ

3.2 กระบวนการดำเนินงาน

3.2.1 จากแนวคิดการดำเนินการภายใต้นโยบายการสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา (Thailand: Partnership for Development) ที่เปิดกว้างให้ผู้สนใจสามารถยื่นข้อเสนอ ทั้งในด้านแนวคิดการพัฒนา เทคโนโลยี รูปแบบการลงทุน และเงื่อนไขทางการเงิน ซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่และเป็นการดำเนินการที่แตกต่างจากที่ภาครัฐเคยดำเนินการอยู่เดิม ตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 เป็นต้น ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น หรืออาจกำหนดกระบวนการ และแนวทาง

การพิจารณาข้อเสนอในครั้งนี้เป็นเฉพาะ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน โดยมีกระบวนการพิจารณาที่เป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว มีความโปร่งใส เป็นธรรม และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนเป็นสำคัญ

- 3.2.2 นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินการภายใต้นโยบายสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา (Thailand: Partnership for Development) เป็นไปตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การพัฒนา จึงควรพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการประสานการดำเนินงานภายใต้นโยบายสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา โดยมีองค์ประกอบ และหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

องค์ประกอบ

▪ เลขานุการนายกรัฐมนตรี	ประธาน
▪ เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	คณะกรรมการ
▪ ปลัดกระทรวงการคลัง	คณะกรรมการ
▪ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	คณะกรรมการ
▪ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	คณะกรรมการ
▪ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา	คณะกรรมการ
▪ อัยการสูงสุด	คณะกรรมการ
▪ รองเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	คณะกรรมการและเลขานุการ

หน้าที่รับผิดชอบ

- ประสานและติดตามการดำเนินงานภายใต้นโยบายสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
- ประสานงานกับกระทรวงเจ้าภาพแต่ละสาขาการพัฒนา ในการจัดเตรียมโครงการพัฒนาและการร่างข้อกำหนดขอบเขตการดำเนินการ (Term of Reference: TOR) ก่อนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ
- วิเคราะห์และกลั่นกรองข้อเสนอของผู้ที่สนใจก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี
- ดำเนินการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

3.3 กรอบเบื้องต้นในการจัดทำข้อกำหนดการพัฒนาหรือแผนงาน/โครงการในแต่ละสาขา (Term of Reference: TOR)

การจัดเตรียมโครงการและร่างข้อกำหนดการพัฒนา (Term of Reference: TOR) สำหรับแผนงาน/โครงการในแต่ละสาขา ของกระทรวงต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศและประชาชนมากที่สุด และเพื่อให้ได้ข้อเสนอที่ตรงกับความต้องการของประเทศไทย และมีรายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำไปประเมินและเปรียบเทียบข้อเสนอได้ โดย TOR ของแต่ละโครงการ ควรอยู่บนหลักการพื้นฐานเดียวกัน (ในโครงการที่มีลักษณะเหมือนกัน) โดยมีการกำหนดความต้องการในแต่ละสาขาที่ชัดเจน มีตัวชี้วัดหรือเป้าหมายที่ต้องการ และสามารถสะท้อนหลักเกณฑ์ (Criteria) เบื้องต้น ที่จะใช้ในการพิจารณาคัดเลือก และเห็นควรให้สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าร่วมร่าง TOR ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบและสอดคล้องกับระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ในเบื้องต้น การร่างข้อกำหนดการพัฒนา (Term of Reference: TOR) สำหรับแผนงาน/โครงการในแต่ละสาขา นั้น อย่างน้อยควรมีองค์ประกอบหลัก 5 ส่วน ได้แก่

- 3.3.1 **ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาของสาขา** เป็นการจัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานให้แก่ผู้สนใจ นำไปประกอบการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนา เช่น ข้อมูลด้านกายภาพ ปริมาณ เทคโนโลยีที่ใช้อยู่เดิม
- 3.3.2 **แนวคิดการพัฒนาในสาขาที่ได้จัดทำไว้** รวมทั้งเป้าหมายในการดำเนินการที่กำหนดไว้เดิม
- 3.3.3 **ความต้องการของประเทศไทยในการพัฒนาในสาขานั้น ๆ**
- 3.3.4 **ขอบเขตของการดำเนินงาน**
 - 1) **เป้าประสงค์ในการพัฒนา** ทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ พื้นที่เป้าหมาย ระยะเวลาดำเนินการ และอัตราค่าบริการ (ถ้ามี)
 - 2) **ข้อเสนอด้านเทคนิค** เช่น ความทันสมัยของเทคโนโลยี ความคุ้มค่าในการลงทุนและความเหมาะสมกับเศรษฐกิจของประเทศ ความยืดหยุ่นในการปรับปรุง (Upgrade) เทคโนโลยีในอนาคต ความสามารถในการเชื่อมต่อหรือการใช้งานร่วมกับเทคโนโลยีเดิม (Compatibility) การถ่ายทอดเทคโนโลยี และ

การพัฒนานวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถดำเนินการซ่อมบำรุงและต่อยอดเทคโนโลยีได้ในอนาคต

- 3) **ข้อเสนอด้านการเงิน** เช่น กรอบวงเงินลงทุนเบื้องต้น เงื่อนไขการชำระเงิน เป็นต้น
- 4) **ระยะเวลาของการดำเนินงาน**
- 5) **เงื่อนไขอื่นๆ** เช่น คุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ การกำหนดเงื่อนไขการสงวนสิทธิของประเทศไทยในการยกเลิกการประมูล หรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรายละเอียดความต้องการของฝ่ายไทย เป็นต้น

3.3.5 องค์ประกอบเบื้องต้นของข้อเสนอ (Proposal) ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น

- 1) ประสบการณ์ ผลงาน ความเชี่ยวชาญ และความมั่นคงทางการเงินของผู้ยื่นข้อเสนอ
- 2) การวิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์การพัฒนาของสาขา
- 3) ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาและเทคโนโลยี
- 4) แผนการดำเนินงาน
- 5) ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและการเงิน
- 6) ข้อเสนอด้านการเงิน

4. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

- 4.1 เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงการคลังกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการเปิดประมูลนานาชาติที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยคำนึงถึงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 เป็นต้น ทั้งนี้ อาจมีการพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน และ สนับสนุนนโยบายสร้างพันธมิตรเพื่อการพัฒนา (Thailand: Partnership for Development) โดยยึดหลักการที่ให้มีความกระบวนการพิจารณาที่เป็นระบบ ละเอียดรอบคอบ

